

SETMANARI HUMORÍSTICH, POPULAR Y CATALÀ DE BONA MENA
 DESLLIGAT DE TOT PARTIT POLÍTICH
 SORTIRÀ CADA DIVENDRES

Se trobará en tots los kioscos de la Rambla y demás llochs de venda de periódichs

Encàrrechs y correspondència: Carrer de Barbará, n.º 16 bis, entressol, porta 1.ª

Número solt, 5 céntims.—Suscripció per un any, 3 pessetas.

SUMARI: Text: DE TOT ARRÉU, per SET-CIENCIES.—ENDREÇA (poesia), per J. ABRIL VIRGILI.—UN CRIM, per LO CANTAYRE DE TAGASTET.—UN SUSTO (poesia) per PEP DE LA FONT.—LO QUE VAL LA LLANA, per MUSTAFÁ-XIULETS DE FUSTA-BLANCA.—ME CASO..... (poesia) per Pio CATALÁ Y COSTA.—LO MUNICIPAL per A. MARH.—TELÉGRAMAS.—TRENCA-CLOSCAS.—CORRESPONDENCIA.

SOMETENTS

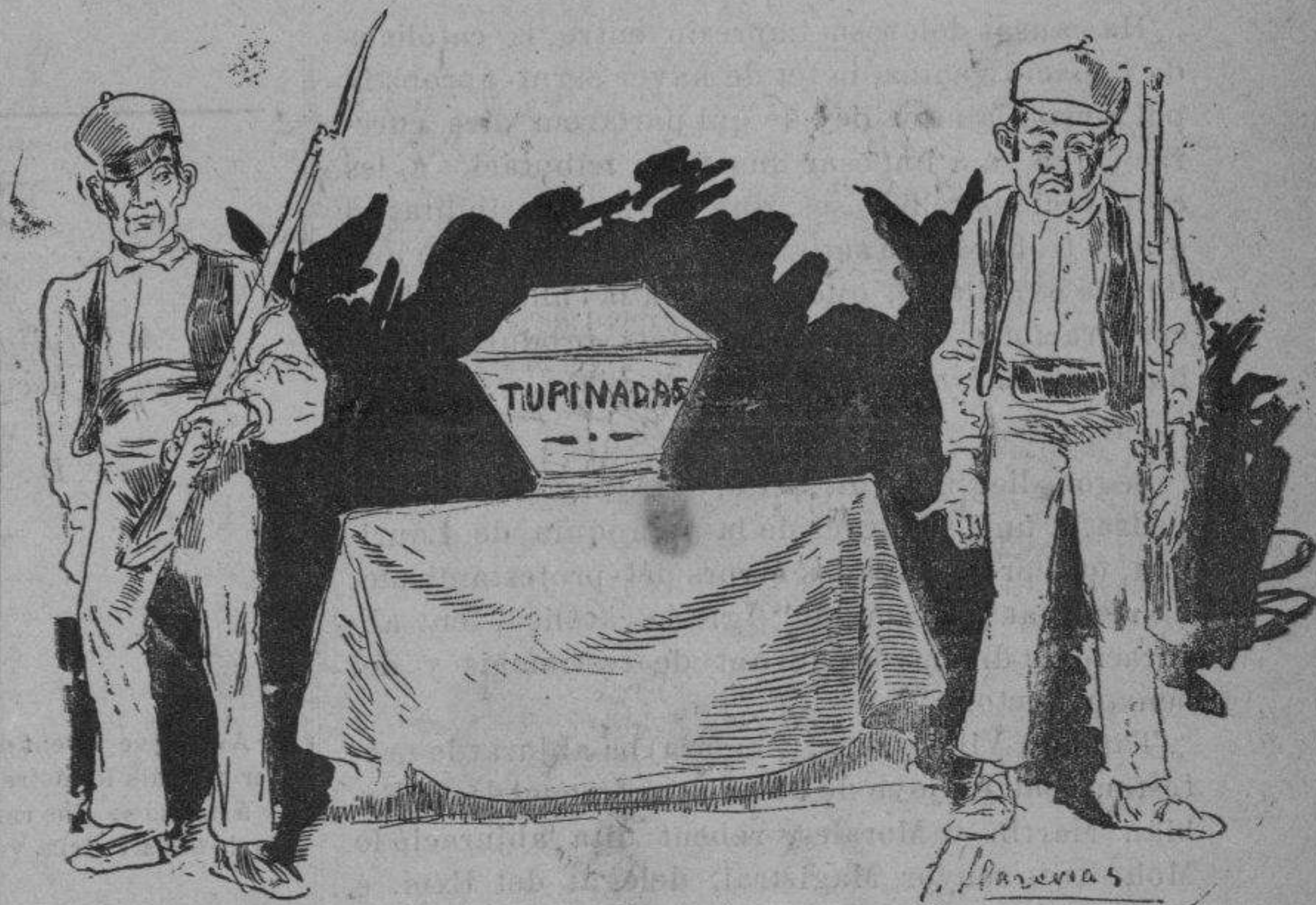
Lo sometent catalá
 de foch patri 'l cor encés
 y ab lo trabuch en la má,
 l' any vuyt sapigué aturá
 l' invació vil, del francés.

Pera 'ls pobles defensar
 fins ara molt be ha servit,
 y de tant en tant, cassar
 al lladregot qu' á robar
 las Masías, ha sortit.

Més ara, segurament,
 veurem prompte organísat
 y format militarment,
 al catalá sometent
 que tant lliure sempre ha estat.

Sí tenen de continuá
 aquestas transformacions,
 vejám si al fi servirá
 solsament pera guardá
 lo gran tupí d' eleccions.

DE TOT ARRÉU

MEIREIX molts aplaudiments, l'acort prè per la Junta de govern del Banch de Barcelona, de obrir una subscripció pública pera constituhir un capital, ab quals rendes seràn socorregudes constantment les famílies pobres dels náufrechs catalans dels creuher «Reina Regente» poguentse ampliar dit socors, á les dels demés náufrechs, si 'l producte de la subscripció ho permet.

La esmentada Junta, ha començat dita subscripció ab un valió donatiu.

Copiém de nostre company *La Veu de Catalunya*.

«Lo Centre Escolar Catalanista, ha rebut ja varies adhesions á la exposició que projecta dirigir á les Corts, demanant no sien implantades á Catalunya, lo concell de família y altres institucions exòtiques del Códich castellà.»

Ab tot; es molt de temer que no sols aquesta, sino totes les institucions exòtiques y més refractaries al modo d'esser de la regió catalana, nos les anirán imposant de mica en mica.

¡Aquests son los fruyts del lliberalisme, amiga Veu!

Ja ho vá dir la *Lliga de Catalunya*, en un memorable manifest publicat al plantejarse lo Códich civil, en 1889: «Nostres homes públics han cregut que aquesta era la hora de las reformas radicals uniformadoras que irritan y agravian mortalment á mitxa Espanya, reformas que, ab clar judici, no volgueren acometre Carlos I y Felipe II, en lo cim de son poder, ni lo net de Lluís XIV, á ran de sa victoria.» Açó deya aquell manifest.

¡Lo net de Lluís XIV! ¡Felip V.! Com que tot lo mal que aquest feu á Catalunya es *pá torrat y atmetles*, comparat ab lo que li han causat y li causen los sectaris del lliberalisme!

Lo pays ahon se practica ab més ardor lo cultiu de les abelles, es, sens dupte, Alamanya, ahont 1,910,000 ruschs produexen anyalment 20.000,000 de Kilograms de mel. Darrera d' Alamanya vé 'l nostre pays ahon 1.700,000 ruschs, donan al any 19.000,000 de Kilograms de mel. França vá á la qua, produhint ab 950,000 ruschs, 10.000,000 de Kilograms de mel. Los Estats-Units, obtenen lo número hù, puix ab 2.800,000 ruschs, produexen cada any més de 30.000,000 de Kilograms de mel.

Ha causat dolorosa impressió entre 'ls catòlics de la nació vehina, lo fet de haver sigut aprobada pel Senat, la nova lley de qui parlarem dies enerra, y que vá á imposar una forta tributació á les corporacions religioses, que per la impossibilitat en que 's trobarán de satisfacerla, se considera com una lley de expoliació, que tendeix á la ruhina de dites corporacions, que tants benefets produexen á la humanitat *desvalguda*.

Segons llegim en *El Criterio Gallego*, de Pontevedra, l'únic feligrés de la parroquia de Lourizau, que professava los errors del protestantisme, ha retornat al gremi de l'Iglesia catòlica, fent abjuració de dits errors devant de testimonis y del senyor Rector.

També á Villaescusa, (Zamora) ha abjurat lo protestantisme un jove de 24 anys anomenat Don Fabián Martín y Morales, rebent dita abjuració lo Moltltre. senyor Magistral, delegat del Exm. é Ilm. senyor Bisbe y devant de nombrós clero y poble fidel.

Una salvatjada.—Coneguda es la utilitat immensa dels coloms missatgers, y 'ls grans serveys que

aquests animalets poden prestar, particularment en temps de guerra, com ho demostraren en lo setge de Paris, durant la guerra de França ab Alamanya. Puix be; no fá molts dies que la societat colombófila, *La Paloma Mensajera*, de Valencia, dexá anar á Aldaya, doscents colomins, pera educarlos, á fi de que seguissen guanyant majors distancies.

Tant bon punt s'enlayraren los animalets, aparegueren per tot arréu escopetes, y aprofitantse de la circumstancia de que pel fort vent que bufava, no podien aquells emprendre la volada ab llibertat, ne feren una horrible destrossa. Hi há soci de la esmentada societat, que de cinquanta colomins n'hi mataren vintivuyt. Als colomars de Valencia dexaren de arribarhi de 80 á 90 coloms y molts d'ells hi comparegueren ferits, essent molt possible que moren.

La Societat Valenciana está resolta á que 's faça un escarment ab semblants cafres, cumplimentant les ordres del Ministeri de la Guerra, y lo propi farà la *Colombófila* de Catalunya, ab los qui s'entenen fusellant als coloms que aquesta societat está educant actualment per la via de Madrit.

A una ciutat de França vivia un comerciant molt rich, pare de nombrosa familia, actiu y treballador, més descuydat en lo cumpliment de sos devers de cristiá. Succéhi que un predicador de molta anomenada, aná allí pera predicar los sermons d'advent. Los fruyts de la divina paraula foren immensos, essent molts los pecadors qui 's reconciliaren ab Deu; pero'l negociant, ab tot y 'ls prechs de sa muller, no volgué seguir tant profitosos exemples.

Trobantse un dia á taula, ab tota sa familia, notá senyals de haver plorat, en los ulls de sa virtuosa muller.—«Vaja, li digué bo y bromejant, ¿es dir que avuy hi ha hagut llágrimes!... Ja 'm penso 'l motiu... Es precis que sias més rahonable; ja sabs que no só impio, ni enemich de la religió, y que ja vindrá dia que 'm confessaré.—Dius que 't confessarás; més ¿y si abans t'arriva la mort?—¡Vá! sempre 'l mateix; no tens altre cosa als ulls que la mort repentina. Estigas ben tranquila. Y donantse un cop de puny al pit, afegi: «Mira, encara hi há aquí prou forsa y vida... Y dient axó, 's torná groch... y caygué... L'alçaren. ¡Era mort!

Lo dilluns prop passat, se celebraren en la iglesia de Ntra. Sra. del Pi, solemnes sufragis pera les ànimes dels qui moriren en cumpliment de son dever, en lo naufragi del creuher «Reina Regente».

Foren sos iniciadors los estudiants de nostra Universitat, los quals vegeren coronada sa lloable obra per éxit tant complert, que l'ofertori durá més de dues hores.

SET-CIENCIAS.

ENDREÇA

Al infatigable y celós President de la Secció d'Escolas del Centre Moral Instructiu de la vila de Gracia
D. Francesh Guasch

A la colla de farçants que ab lo nom de protestants, ifan de las sevas!

Avuy que 'l vent del segle se veu qu' hasta 's proposa fer fonedis lo rastre que queda de la Creu, y á pogué se, fins runas, en lluyta poch honrosa faria de la Patria, vull axecar la veu.

No es pas que m'autorisi 'l se docte, l'aixecarla es perque al cor me queda encar quelcom de fé, y en lloch de que allí mori, jó vull bé revifarla, y si Deu vol, me penso que al fi ho conseguiré.

Que bufi 'l vent, que bufi, es folla vostra deria conciencias gangrenosas, de cervell desnarit,

podreu sens molts esforços trontollar la materia treball te de costarvos lo ferho ab l'esperit.

Si als pits de nostras mares, en sava nutritiva trobarem las primeras nocións de religió, y quan nostra paraula va ferse comprensiva lo primer que diguerem ne fou una oració,

¿Com voleu gent innoble á nostra raça extranya que pogam fernos eco de vostras falsatats? Per mes que no os ho sembli, ¡encara hi há fé á Espanya! ¡encara tenim Patria! ¡¡encare som honrats!!

Malgrat á vostras manyas, com sempre á traydoria no espereu pas la presa que os creyan poguer fer dintre del Cristianisme, es clá com llum del dia, dintre las vostras farças, ningú hi veurá may re.

Escola contra escola, vritat contra mentida, vosaltres lo dimoni, nosaltres lo Senyor; nosaltres l'ensenyança que dona pler y vida vosaltres la farçaria que va esgrunant lo cor.

En lluyta infanticida, al mon declaréu guerra fentne dels uns, joguina de las vostras passións, nosaltres molt més nobles, puix fins ho es la terra, en lloch de fe 'n joguina, los fem creyents y bons.

Vosaltres feu prosselits qu' un dia os han de batre, nosaltres fem adeptes per la Esposa de Deu, á la vostra doctrina tothom la pot rebatre. que ho puga fe ab la nostre ¡ni un sol ne trobareu!

La nostre raça ardida no la venreu vençuda, abans de sé dels vostres, primer voldrém morir, quin goig pot tenir l' ànima de ser al mon vinguda, si al altre mon l'espera de penas un sens fi?

Talment ne fore un altre l'esdevenir del poble si lliure de vosaltres al fi poguéu está, busquem al cor del home. nosaltres, un fruyt doble.... ¡fem lo planté que puja dels homes de demá.

Fem homes que compreguin, que tingan la conciencia de quin fi los espera, si fan lo bé ó 'l mal, fem homes que algún dia rublerts d'esperiencia ¡podrán ells sols resoldre la gran qüestió social!

¿Ahon anirán los vostres? Sols pel camí del vici, puix los pobres no saben que á Deu s'ha d'estimar, y en lloch d'aconhortarse en mitj de son desfici desfogarán sas iras en cinich renegar.

Los nostres ja de joves ó en etát reposada, á dintre de sa casa sens dupte 'is trobareu ab la esposa volguda, los vells y la maynada, gosant tranquils en calma del sant amor de Deu.

Los nostres, bons patricis, bons caps y plens de vida, los nostres fins gelosos pariantlos del treball, los llibres, sas joguinas que 'l sapigué 'ls convida, sas armas, la garlopa per uns, altres lo mall.

Los vostres ara y sempre ¿ahon tindrán tirada? Al cafeti ó taberna es fácil que 'ls trobeu, per llibre, unas ca totas, salut be prou migrada y per única ciencia, lo renegar de Deu.

Escola contra escola, os faréu la contraria fins en mitj sa ceguera lo mon ho compendrá, la nostre empresa es noble, grandiosa, humanitaria, la vostra es miserable, corrompre y falsejá.

Escola contra escola, la nostre presidida per la Creu benchida de nostre Redemptor, la Creu, la única fita que 'ns pot guiá en la vida, la Creu, d'ahon naix la ciencia, d'ahon naix lo ver amor.

Escola contra escola, la vostre mal portada per homes que no saben ni un mot de lley de Deu, per homes de conciencia pel temps ja corsecada, que fan á sos dexebles més mal que no pensen.

Escola contra escola, vosaltres de Maria ne feu objecte cinich de burla criminal, nosaltres com á Verge l'adorém nit y dia, l'adorém com á Mare y Regina celestial.

Y avuy que 'l vent del segle se veu qu' hasta 's proposa fer fonedis lo rastre que queda de la Creu, y á poguer sé, fins runas en lluyta poch honrosa faria de la Patria, ja he axecat la veu.

Y crech que l'axecarla no s'ha fet cosa extranya y menys si repetexo á aquehos sers malvats, que per mes que no ho sembli, ¡encara hi há fé á Espanya! ¡¡encare tenim Patria! ¡¡encare som honrats!!!

J. ABRIL VIRGILL.

Composició llegida per son autor en la inauguració de la escola que instituhí lo 7 del corrent la Societat Católica CEN TRE MORAL INSTRUCTIU en lo carrer de St. Miquel n.º 16 Gracia.

UN CRIM

FRAGMENT D'UN DIÀLECH CASSÁT AL VOL

Jo de cap manera volia consentirhi perque... francament, no m'agradava; cada volta que la mirava ab perfecció, era pera aborri-la més; aquell color tan grognench... tan lletja... era capaç de fer caurer d'esquena al sargento més valent; pero 'ls meus pares, embaucats ab ella, deyan qu'era l'única que feya pera mi en la situació que 'm trobava, la qui reunia mellors condicions per tots conceptes; que si no la volia era perque no tenia experiència, ¿qué ho sé jo, lo que 'm varen arribar a dir, exagerant sas qualitats pera persuadir-me? fins 'l pare m' ameuassá ab traurem de casa si 'm negava a pendrer-la.

Jo vaig procurar ferlos desistir de son propósit. apurant tots mos recursos oratoris, pero... inútilment; la banya no's volia tórcer. Vaig anomenar-los cinquanta que ells també conexian, pera que escullissen, puix totas m'agradavan més que la qu'ells me proposavau; pero ca, may los havia vist tan tossuts y aferrats a la seva.

—Ja era un compromís serio y... ¿cóm vareu quedar al cap d'avall?

—Que, tant si vols com no, va haver de ser lo que ells volian; y, creu que la vaig pendrer ab tota la repugnancia del món. Mes... un cop dat 'l pas, ja me 'n vaig penedir al acte.

—Y ¿t va fer proba?

—No me 'n parlis; desde'l moment que vaig tenir-la, me semblava que havia entrat a un infern, mon malestar era horrorós, ¡quin mal esperit era alló! ¡no me 'n movia poca de brega!, pitjor qu'un cavall desbocat no 'm dexava assossegar.

—Y 'ls teus pares, ¿qué hi deyan llavors?

—Que prengué paciència, que ja la tenia, y...

—Bon consol.

—Pero jo vaig acabar-la aviat. Me 'n recordo com si fos ara. Era una tarde al cap vespre, y vaig resoldre anarmen un xich ab ella al terrat de casa, que té cinch pisos d'alçaria, dominat mon ánimo per una irresistible tentació.

Élla, ma pesadilla, va acabar allí de refermar ma resolució posant a proba la meva paciència y en un verdader *conflicto*, com diu l'Echegaray, *entre dos deberes*. La ocasió no podia ésser més oportuna; mos pares havian exit de casa, no passava ningú pel carrer, y aprofitant lo moment en que la lluyta arribava al cap d'ament, sens encomanarme a Deu ni al diable la tiro de dalt a baix.

—¡Jesús! tan alt que dius qu' es lo terrat de casa teva, degué quedar feta una coca, ¡pobreta!

—Ni tan sisquera volgui pendrem la molestia de mirarho, perque vaig ficar-me a casa. Si be contrariar al pensar lo disgust que mos pares tindrian, confesso la vritat, estava més content qu'unas pasquas de haver-me 'n pogut desfer.

—¡Ah criminal! ¿y la justicia humana? y encara més ¡la de Deu?

—¿Qué té que veurehi aquí la justicia?

—¡Desgraciad! pero ¿es possible que no compregas la vilesa d'un acte tant reprobable? ¡Oh! ¡tu ets boig! ¿per ventura no regonexes qu' es un crim assassinar a una dona?

—¿Quina dona?

—¡Ay, ay! la teva.

—La meva? y no n'he tingut may, ni sisquera he somniat en casarme!

—Donchs ¿qui 't fa trapallejar tals mentidas?

—¿A mi, tractarme d'embustero y criminal? ¿a qué ve axó?

—Esplicam donchs qui era aquesta que dius que no volias perque no t'agradava, y que ab tant pesar la vas pendrer sols pera no disgustar als

teus pares, acabant per tirar-la de dalt a baix del terrat?

—Home, una malehida purga de resino, que encara quan hi penso 'm fa posar pell de gallina.

—¡Ah!

LO CANTAYRE DE TAGASTET.

UN SUSTO

Era de nit, nit molt fosca, com molts nits que hi há al any no 's veyia la lluna en lloch ni una estrella; ¡natural! de tanta fosca que feya no 's veyia res; ¡está clar! Y jo mirava una sombra, com aquell qui diu, glassat, la sombra 'm guaytava a mi mitj rient per sota 'l nas. Jo no se si era una bruja ó una fantasma. ¿qui sab? Lo cas es que ella 'm mirava; y poguer fugir, ¡qu'es cas! com si ab sa fixa mirada me tingués encadenat.

Jo prou li cridava: ¡Apartat!

¡Fuig d'aquí, sombra fatal,

perque quan tinch algún susto

no se 'm posa be 'l sopar;

y he de beure molta tila

y tinch de pendre aygua naf,

y com que axó val molts quartos,

jo, francament, no 'n tinch cap!

Mentres tant la sombra reya

sens de mi ferne cap cas,

y escoltant-me com aquell

qui sent ploure ó be tronar,

sempre ab lo somris als llavis,

y aquell mirar tan estrany.

Jo pensava, si t'agafa

y se t'emporta a can Taps,

dirán, ¡ay! entre altres cosas,

que potser m'he suicidat.

Y mentres axó pensava,

la sombra ab pas molt pausat,

com qui va a buscar la mort

cap a mi 's va aná'acostant.

Tot seguit una fredor,

com si hagués pres deu gelats,

va entrar-me per tot lo cos,

que encara estich constipat.

Figurat, amich lector,

si era gros lo meu espant

quan m'agafa tots dos peus

y estira que estiraras.

Pero 'l més salat encara,

y al mateix temps més estrany,

es que 'm feya pessigollas

ab un torment lo més gran,

tant gran torment, que al poch rato

vaig caure allí desmayat;

fins que 'm retorno, y me trobo

ab la mare al meu devant

que 'm deya: ¡Apa gandul,

avuy si que 't llevas tart!

PEP DE LA FONT.

LO QUE VAL LA LLANA

(CONVERSA EN UN VAGÓ DE FERRO-CARRIL)

—¡Vaya de Feliu! Ja feya estona que 't mirava, y pensava entre mi, aquest es en Feliuet d'aquells temps, universitaris, aquell tabola, ¿te 'n recordas? Pero noy, no es estrany que no 't tingués present, puix han passat la friolera de vintidos anys com qui no diu res.

—Donchs a mi 'm succehia tres quartos del mateix, pero no hauria dit may que t'haguesses tornat tant gros; francament estás desconegut, cregas que fas patxoca.

—A tú en cambi 't trobo molt desmillorat, ¿qué per ventura has estat malalt?

—Si noy, si, ho he estat, y lo que 's pitjor ho estich encara; mira, val més que parlem de cosas alegres y tinch verdader desitj de que 'm contes lo que ha sigut de la teva carcanada, desde aquells temps de la gresca.

—¿De la gresca dius? Vaya una gresca, está separat dels pares, sabent los sacrificis que feyan pera sostenirme en aquella dispesa de vuyt rals ab roba y tot?

—¡Ah, sí! tens rahó; ara 'm recordo que a tú 't deyam en Llana.

—Ab molta honra, noy, tot dihent-me en Llana, sens perdre ni un sol curs, vaig acabar la carrera que prou falta m'hauria fet avuy que la agricultura está tant per terra y 'm veig carregat d'obligacions.

—¿Y ahon la fas ara? ¿Encara deus continuar tant llanüt com sempre?

—Uy, més que may, perque ara estich convenut de que la Llana val més que 'l pel.

—Esplicam, esplicam las tevas aventuras; suposo que la deus fer a la vila, ¿no es veritat?

—¡Oh! sí; tot seguit que vaig acabar la carrera, cap a casa falta gent y axó que si no m'hagués volgut mourer de Barcelona, cregas que no tenia més que dir que sí, y podia quedarme en un dels millors despaigs d'advocat, ab vinticinch durets cada mes, que pera començar, ¿eh?...

—¡Malviatje! 'l xicot! quina enveja 'm fas, pero ves dihent noy, ves dihent, que m'interessa sentir-te.

—Una vegada instalat a casa ¡quina satisfacció trobar-me al costat dels pobres pares! vellets sí, pero contents y satisfets, de veurem tot un *senyor advocat*, com deyen ells, consultat per tothom, y ab més representació que... 'l diputat del districte.

—Ja m'ho figuro.

—Tot seguit, mentres anava practicant la carrera, lo bon senyor Rector que ja m'esperava, me vá fer encarrech de fundar una *Conferencia* de Sant Vicens de Paul, per auxiliar als pobres de la vila; més tart, d'acort ab éll, varem establir una germandat pels malalts; farà cosa de dos anys, que tenim quatre *Hermandas Dominicás* que han tirat per terra l'escola de l'Ajuntament que estava confiada a una mestra que en lloch d'ensenyar la doctrina... noy, val més que callem.

—Que dius ara, ¡quina infamia!

—Sí, després se quejarán de que 'ls *Llanüts* no volguém portarhi las nostres fillas.

—Be; es precis fer excepcions, de totas n'hi há.

—Axó es molt cert, pero no 'm negarás pas, que desgraciadament avuy dia...

—Sí, no digas més, tens molta rahó; pero renoy si llavors te deyam en Llana, com t'anomenariam avuy.

—Home, en Matalás, y esperat, que encara no he acabat; veyas que diu axó, llegeix.

—«Reglament del Circol de Sant Lluís Gonçaga, establert en la vila de...»

—Llegeix al cap d'avall...

—«Obispado de Barcelona. Visto este reglamento, etc...» Si, vaja, ja ho veig, has fundat un circol de Lluisos, y tú deus sé 'l president, potser.

—No, jo no, pero ho será 'l meu fill, que vull que sia un altre *matalás* com son pare, que cregas que en mitj de las penas naturals en aquest món de miseria, la conformitat ab la voluntat de Deu y per que no dirho, la tranquilitat de conciencia, es a dir, ab axó que potser algú 'n diria romansos, he tingut en lo possible fins avuy verdadera felicitat. ¿Y tú, que tal, que 'm contas noy?

—Jo, desgraciadament me vaig fer amich ab l'hereu Roca, y no se si t'en recordas d'un madrileny que 'l seu pare l'havia enviat a Barcelona perque s'emborratxava, y dos ó tres tipos més de la gresca, fins que 'ns varem trobar tots plegats en una matexa dispesa y un cop allí, vinga tançá

'ls llibres; y entre cafés y tabolas, vaig passar quatre anys sense aprobar cap curs, fentli creure al meu pare que m' examinava y que fins me donaven sobresalient.

—¡Quina llástima!

—Ja ho pots ben dir noy, pero 'l pitjor va ser, que vaig caurer malalt á la dispesa y llavors se vá descobrir la pasterada; vá veni 'l meu pare, y volent conexe 'ls catedráticos vá enterarse del fandango, y ¡quin fandango! no sé com no 'm vaig morir. Cada dia li duyan comptes y més comptes, que 'l pobre home pagava religiosament. Res, que 'ls inglesos varen enterarse de la seva presencia á la ciutat, y fill meu no'n vulguis més de receptas.

—¡Quin sofrir, pobre senyor! y tú també ¿veritat?

—Si noy, si, y després d' aquell trago, també vaig anarmen al poble, com pots suposar, essent la riota de tothom, malgrats los sacrificis que 'ls pares havian fet pera dar-me carrera, lo patrimoni empenyat y perduda la salut, com te deya abans. Moriren los meus pares, més que de res, de sufriment y ara, fill meu, ab penas y dolors mantinch ma esposa y dos fillets que may gastan salut, ab lo que guanyo fent de barber, després d' haverme tingut de vendrer tots los bens heretats dels pares, pera pagá 'ls deutes y 'ls rédits, que se 'm menjavan de viu en viu.

En fi, Ricardo, t' haig de confessar que encara que massa tart, he conegut... lo que val la llana.

MUSTAFÁ-XIUETS DE FUSTA-BLANCA

ME CASO.....

No 'm caso ab cap alemana,
com tampoch ab cap francesa;
no ha estat may russa, ni inglesa,
ni turca, ni mussulmana;
no es navarra, ni gallega,
ni crech que siga italiana,
ni molt menos castellana,
com per res deu ser manchega.
De nom, no 's diu pas Treseta,
ni Ramona, ni Quiteria,
ni Lluïsa, ni Emeteria,
tampoch Paula, ni Roseta,
no 's diu Mercé, ni Matilde,
ni Concepció, ni Maria,
ni Carme, ni Rosalia,
ni Francisca, ni Clotilde.
D' ofici, no es texidora;
tampoch fa de cadirayra;
y menos de cotillayra,
no ha fet may de planxadora;
no es modista, ni sastressa.
No es gens gran, ni gota xica;
no es pas pobra, tampoch rica;
no es minyona, ni mestressa.
sa veu no es prima ni fonda.....
y encar sembla exajerat,
os dich la pura vritat,
puix que jo, me caso... ¡¡¡AB RONDA!!!

PÍO CATALÀ Y COSTA.

LO MUNICIPAL

L empleo de municipal, com podeu pensar, no es en si molt pesat, si no fos per las consideracions que, pera conservar dit empleo, déu tenir l' individu.

¿Volèu ofici més bonich que passejarse carrer amunt y carrer avall, multant algún carro que vagi contra direcció; prenent lo número de las conductoras que cambian los trastos d' algún pis, y fer petar la xarrada ab algún vehi?

Tot axó es molt bonich; pero ara, poséuvos en lloch del individu que té la sort ó la pega, de que en la seva demarcació, visqui, y per consegüent hi tinga l' establiment l' alcalde de barri.

Dich sort ó pega, perque en lo primer cas, á copia de passejarse al principi y preguntant sols al arribar al punt á casa l' alcalde de barri per la salut del mateix, de la seva dona, si es casat, de las criaturas, si las té y de la minyona, si la bossa li permet; se pot dir que ha acabat la feyna, puix á més de que no molesta pera res al guarda encara li serveix de tapadora, com per exemple: quan dexantse portar per la flaquesa de la xarramenta, s' ha ficat á la taberna ó alguna altra botiga pera ferho més á gust, y passa 'l cabo, qui no trobantlo en lloch, lo busca sulfurat; tan prompte éll s'adona de que passa 'l seu superior, surt com un llampech y anantlo á trobar, s' entaula 'l següent diálech:

—¿Dónde se mete V. que no se le ve por ninguna parte?—li diu tot cremat y sense contestarli al saludo—*Ya sucede demasiado á menudo eso de abandonar el punto.*

—Dispense V., pero el Sr. Alcalde...

—Bueno, bueno; pero en cuanto haya despachado de lo que le mande él, quiero que esté en su sitio, pues deseo que el servicio se haga con toda regularidad.

Ab lo descrit, pot formarse càrrech de lo qu' es lo punt quan lo gura está de sort, puix que com hem dit, l' alcalde li serveix sempre de tapadora.

Ara suposem que estigui de pega; á las horas lo municipal se converteix en criat, camálich, recader, fadri, y fins fa de minyona de la abans dita autoritat.

Desde que entra de guardia, fins que n surt, ha d' estar de plantó á la porta de l' alcalde de barri per si á éll, la seva dona ó algún altre individu de sa familia, se li ofereix alguna cosa.

—Nemesio, crídala alcaldesa, arribis fins á aquest revenedor de la cantonada y preguntí si té arengadas frescas y á quin preu; y de passada, pórtim tres quartos de sigróns y un parell d' ulls de col ben blanchs, y diguí que ja passaré á pagarho.

—De sigrones, voldrá decir diez céntimos.

—Ja volia dir jo que no repliquéis; no veu que tres quartos son nou céntims, y una bona administradora ho té de mirar tot.

—Dispense Sra.; però...—y se 'n va murmurant entre dents: *Ayer tarde me manché ya todo el capot con la tunyina en salmorra, que regalaba; ¡dichoso empleo y dichosos alcaldes de barri!*

L' altre dia á las nou del matí, sento la campaneta de la porta de casa; vaig á obrir, y se 'm presenta nn municipal y un noy, armats ab dos bastons cada hú.

—¿Qué se 'ls hi oferia?—vaig dir jo, tot alarmat per la presencia de la autoritat.

—¿No es aquí á casa la Sra. Laya?

—Si, senyors,—vaig dir pujant de punt la meva alarma—¿Qué volen de la meva dona?

—Pues, que venimos de parte del Sr. Pau, el matalaser, á rafer los colchones que ayer vinieron á avisar.

—¡Ay, ay!—vaig exclamar, al sentir lo que digueren; y com si m' haguessen tret un gran pes de sobre—¿Que potser l' Ajuntament s' ha emprés pel seu compte, axó de refer matalassos?

—No, señor; sino que, como lo Sr. Pau es Alcalde de barri y tiene un fadri enfermo...

—Si, vaja, nohable V. más, yalo comprendo todo.

Y allà haurian vist lo pobre home, suant (com un municipal aburrit), tot picant llana ab los bastons y murmurant entre dents: *¿Qué oficio más perro! mentres ab una má feya anar lo bastó y ab l' altre se treya la llana, de la que se li havia embrutat tot lo capot.—Yo creo que algún dia fins me farán anar á pasechar las criaturas por la plaza Real.*

A. MARH.

Telégramas.

Pallejá, 24, 12 n.—

Un qu' escriu á *La Campana*, sense llana pro ab molt pel de ruch, deya á n' en Rafel: Noy, tenim de protestar hasta á colps de mitja cana, de que 'l Rector ab tan zel ensenye al poble fidel fins..... la doctrina cristiana. ¡Y aquest grandíós... carcamal Diu sempre qu' es lliberal!

Net de clatell.

Puigcerdá, 23, 9 n.—Los días 10 y 11, hi hagué en aquesta vila gran xanfayna de marxas de Garibaldi, Riego y Marsellesas, discursos de pacotilla y crits de ¡visca la llibertat! per supuesto no hi vá faltar alló de; El pensamiento libre—proclamo en alta voz,—y muera el que no piense—igual que pienso yo.

Un lliberal de debó.

Molins de Rey, 24 y 25, 10 m.—Un fill d' aquesta vila que poseheix molts garrofers en una hisenda anomenada «La poca vergonya,» ha establert un magatsem pera vendre 'l fruyt, en una casa de Gracia qu' en diuhén á ca *La Campana*.

Ruch Quilcreu.

Rubi, 24, 7 m.—Un sabí (de *Campana*, ey,) ha descobert qu' un republicá no pot concorre á professons católicas.

Aquest beneyt deu pensá y axís ho diu sens embós, que per ser republicá s' ha de viure com un gos.

Un republicá católich.

TRENCA-CLOSCAS

TARGETA

Lola Rami y Todesa

Formar ab aquestas lletras, lo titol de duas medias catalanas.

- D. P. y R.

INTRÍNGULIS

..... Nom de ciutat italiana
..... Carrer de Barcelona
..... Quantitat
..... Nota musical
..... Consonant

J. F. y R.

Solucions als trenca-closcas del número passat:

Geroglífich: Sense pereras no hi ha peras.
Xarada: Diadema.

CORRESPONDENCIA

Pelacanyas: veurém d' aprofitarho.—Xalet Ribetas: com á principiant, pot anar, mes sas produccions carexen de condicions literarias.—Joan Sulupa: vegi que podriam fer, y á qui escriure pera ajudarlo á vosté en sa bona obra.—Colomet: no encaxa be ab lo caracter de nostre setmanari, de tots modos moltes mercés.—E. Xarop de cinch arrels: al torn.—Trompitjol Lleig y Nané: li agrahirém que quan envihi la carta per la Agencia pagui l' import puix l' Administrador se quexa ab rahó, tractantse de una obra católica. Vosté ha sigut lo primer en endevinar lo geroglífich. Li enviarém lo premi.—Pepet Baxeretas: fill méu, lo que 'ns conta, ja ho sabiam, y ab nosaltres tots los lectors de *La Barretina*.—Leptos; massa filosofia.—J. Robert: aprofitarém quelcom; al torn.—Pepet del Cotxe: ¿Que diu aral? ¿Que no hi ha pereras sense peras? Prou, que n' hi ha, y mes de quatre per desgracia. Lo que no pot ser es que sense pereras hi hagi peras com ho diu lo geroglífich que han endevinat á mes de 'n Trompitjol, lo Xato del Born, en Quim Rata, la Malia Lletja y alguns altres.—E. F.: un com vosté á cada poble, no quedaria una *Campana* per remey. Se li servirán los 40 números que demana.—R. Cap de suro: al torn lo qu' envia.

Tipo-litografia *La Barretina* Passatje Hort dels Velluters.